

a passage to Greenland. Details are given, and the Snow Bunting population reached its peak with six ♂♂ and three ♀♀ at 13.40 on 8th, all eating the seeds. Six birds departed overnight on 8th/9th, another ♀ left overnight on 10th/11th, and a pair stayed with the ship until about 13.20 on 28th, and were thus about three weeks "off-passage".

Another ♀ joined them at 13.50 on 16th and stayed nine days, leaving on the night of 24th/25th; a ♂, which joined the party about 14.00 on 19th, had a shorter stay, leaving overnight on 21st/22nd. Another ♀ appeared at 18.00 on 23rd; it was in "clean" plumage compared with the original birds, which had now become soiled, and two more "clean" birds, ♂ and ♀, arrived at 23.20. These also may have been attempting to cross from Iceland to East Greenland, a ridge of high pressure penetrating Denmark Strait from the Atlantic, bringing fine clear weather to the former country. The three "clean" ♀♀ left overnight on 24th/25th, the ♂ remaining with the original pair till their departure on 28th – a stay of nearly five days. A new ♂ which arrived at 09.00 on 26th, the day of Redpoll and Lapland Bunting movement, left that night. It will be noticed that all departures were nocturnal, except for the remnants of the seed-eating party on the early afternoon of 28th, when the weather was anticyclonic with the wind light S.S.W., and the ship's position was approximately 60°N. and 20°W. on the journey to Greenock.

MINDRE MEDDELELSER

Trækiagttagelser på Skagens nordstrand.

Jeg var den 11. maj i år (1960) i Skagen for at se på fugletræk. Vinden var Ø-NØ ca. styrke 3, klart solskin. Jeg opholdt mig alene på nordstranden, idet jeg sad i yderste klitrække og iagttog de store mængder måge- og ternearter der trak forbi. Alle de alm. mågearter blev iagttaget, bl. a. også to Gråmåger (*Larus hyperboreus*). Kl. ca. 15 kom en stor måge trækkende vestfra langs kysten, den passerede mig på 75–100 m afstand, fortsatte langs kysten til den yderste spids af Grenen, hvor den fortsatte ud over vandet med østlig kurs. Den faldt straks i øjnene ved en lidt anden måde at bevæge sig på end andre måger af den størrelse, uden at jeg egentlig kan sige grunden. Størrelsen var nærmest som en Svartbags, snarere lidt større. I farvetegning mindede den mest om en ikke ren hvid Hættemåge, hovedet var således betydelig mørkere end det øvrige, men ikke helt sort. Halen var lys med en mørkere kant. Det mest iøjnefaldende var dog næbbet, der var meget langt, mindst lige så langt som hovedet, tror jeg. Farven var gul med noget mørkt nærmest hovedet, benene sås ikke, eller også nåede jeg ikke at bemærke noget særligt der; iagttagelsestiden var jo desværre ret kort. Selv har jeg aldrig set en måge med det udseende,

og da den ved Grenen fløj ind mellem de mange Svartbage, Sølvmåger og Sildemåger forsamlede der, skilte den sig stadigvæk tydeligt ud fra disse, lige som den heller ikke et øjeblik bremsede sit støtte træk mod Ø.¹⁾

Samme dag trak der, i de to eftermiddagstimer jeg opholdt mig på stranden, af mere interessante fugle to Storke (*Ciconia ciconia*) og fire Hvepsevåger, ligeledes 25 Mursejlere. Fem Alm. Kjøver (*Stercorarius parasiticus*) opholdt sig ud for nordstranden, meget af tiden liggende på vandet.

Den 14. maj var der et meget livligt træk af Hvepsevåger, Mursejlere og Land- og Bysvaler. I tre eftermiddagstimer (kl. 12–15) gik således 260 Hvepsevåger ud, samt et helt fantastisk antal Svaler og Mursejlere, af de sidste langt over 1500. Tre Alm. Kjøve, to Gråmåge og fire Skarv opholdt sig ved Grenen. Det mest bemærkelsesværdige ved turen var dog det kolossale antal døde ilanddrevne fugle ved nordstranden. På en strækning af ca. 1500 m fra spidsen og vestpå noteredes: Sortand 1, Troldand 1, Svane (art ?) 2, Grønbenet Rørhøne 2, Vibe over 20, Skovsneppe 3, Stormåge 4, Måge (art ?) 9, Lomvie 5, Krage 1, Allike 5, Solsort over 50, Vindrossel over 300, Sangdrossel over 50, Sjagger 6, Drossel (art ?) over 20, diverse småfugle ca. 10, Bogfinke 2, Fiber (art ?) 1., samt et mægtigt antal Støre, sikkert mere end 500. Mange af disse støre bemærkede jeg allerede på en ekskursion den 16. april i år, men først nu blev jeg klar over omfanget af »katastrofen«. En del af fuglene var indsmurt i olie, men ikke alle.²⁾ OLVAR LÆSSØE

Rede af Musvåge (*Buteo buteo* (L.)) bygget i ask.

Da jeg i juli 1950 var på ture i Nordskoven ved Jægerspris, bemærkede jeg en dag en rede af Musvåge (*Buteo buteo*) der var bygget i en gammel ask. Reden sad i en grenkløft ca. 10 meter oppe i træet, og var bygget af grene og kviste fra ask og lærk. Redens dimensioner: Længde ca. 70 cm i tværmål, bredde ca. 60 cm i tværmål, højde ca. 25 cm. At Musvågerne kan benytte ask som redetræ, er så vidt jeg ved ikke set før; (jf. HOLSTEIN, Musvågen, 1956, p. 39–40), og tilfældet her må sikkert betragtes som meget sjældent. Hvorfor der i det hele taget er blevet bygget en rede af Musvåge i denne ask, skyldes nok at der fandtes en virkelig fortrinlig grenkløft til at anbringe en musvågerede i; sådanne grenkløfter kan altså forekomme hos ask; jf. HOLSTEIN, *loc. cit.*, p. 40. Selvom HOLSTEIN fastslår at denne træart altid vrages af den redebyggende Musvåge, kan det altså dog hælde, at den bygger rede i ask.

JØRGEN JENSEN

¹⁾ Det har utvivlsomt været en Stor Sorthovedet Måge (*Larus ichthyaetus* Pall.), efter beskrivelsen en to-årig fugl. Se også D.O.F.T. **49**, 1955, p. 258. (RED.)

²⁾ Sml. artiklen »Massedød« i Feltornithologen, **2**, 1960, p. 20. (RED.)

Iagttagelser af Hærfugl (*Upupa epops* L.).

Herved kan jeg meddele, at jeg 11. maj 1960 så en Hærfugl (*Upupa epops*) på en strandeng på den lille halvø Urehoved, som strækker sig fra Ærøskøbing i nordvestlig retning. Jeg så den både tæt ved pillende i nogle gamle »kokasser«, og lidt senere, da den var fløjet et kort stykke, i min kikkert 7 × 50.

JOHANNES OLRIK

Jeg så en Hærfugl (*Upupa epops*) den 18. maj 1960, på Trillen ved Høruphav, Als. Den gik mellem strandengens sten og pillede, og lod sig let iagttage på ca. ti meters afstand. Hver gang fuglen hørte noget mistænkeligt rejste den toppen. En enkelt gang lagde den sig mellem stenene, og lignede mest af alt en Stor Regnspove som rugede. Pludselig fløj den op på et lavt gærde, hvor den begyndte at pille sig i fjerdragten. Da den havde siddet lidt, stak den hovedet ind under vingen og sad og slumrede; under dette kom jeg på en afstand af tre meter. Da den hørte mig, fløj den ud over havet, men kom lidt efter tilbage og begyndte igen at pille mellem stenene. Jeg har ikke iagttaget den senere på lokaliteten.

Trillen er en strandeng, omgivet af vand på to sider, og skov på den tredie. Midt på engen ligger en sø. Ud mod havet står spredte skovfyr, og på engens spids ligger en lille klat skov med blandet bevoksning. Der går til stadighed kvier på engen, så der skulle jo være gode muligheder for en Hærfugl.

HARRY HANSEN

Havørn (*Haliaëtus albicilla* (L.)) i Hanstedreservatet.

Den 4. juni 1960 iagttog jeg på en tur i den vestlige del af Tved klitplantage en Havørn (*Haliaëtus albicilla*) flyvende ganske lavt over den østligste af Hanstedreservatets søer, Tormål. Forfulgt af nogle Hættemåger og Sortterneer forsvandt den med langsomme vingeslag ind over plantagen. Den 6. juni iagttog jeg atter ørnen gennem kikkert og på 70 meters afstand. Lokaliteten var den samme, men denne gang sad Havørnen på en lille ø i søen efter muligvis at have fortæret bytte. Også den 7. juni så jeg ørnen, men nogle dage senere var den borte. Den 20. juni fandt jeg under en tur i reservatet Havørnens rasteplass på den store klit Hybjerg. Foruden adskillige ekskrementer fandtes der på stedet et par dun og en temmelig stor dækfjer.

POUL HALD MORTENSEN

Havørn (*Haliaëtus albicilla* (L.)) ved Kysing Fjord.

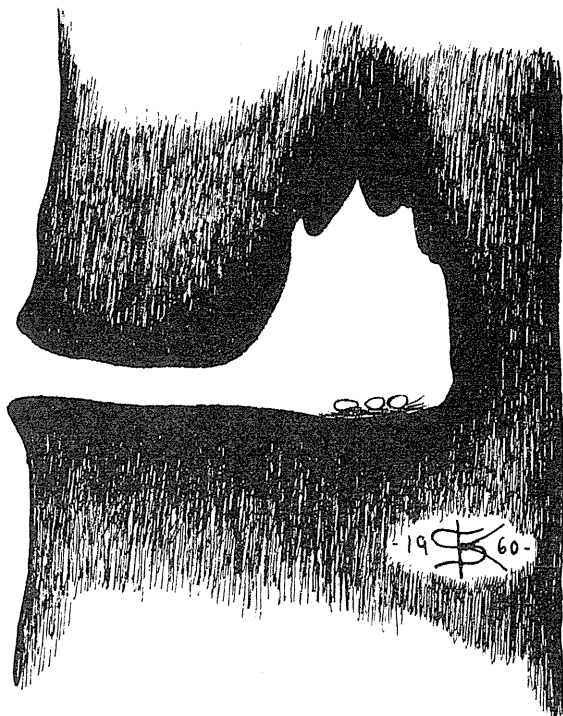
På en ekskursion til Kysing Fjord om eftermiddagen den 30. april 1960 iagttog vi en ung Havørn (*Haliaëtus albicilla*). Fuglen kom trækkende fra SV i retlinjet flugt; men da den nåede op over Kalvø begyndte den at skruer i en modvind, der tidligere var benyttet af en Mågeflok. En kort tid skruede en Musvåge i samme højde, så der var rig lejlighed til at sammenligne størrelserne. Efter ca. 20 mi-

nutters forløb forsvandt fuglen inde over Norsminde. Senere sås den dog trække ud fra Kysing Næs i nordøstlig retning. Havørnen er flere gange tidligere iagttaget ved Kysing Fjord, jf. D.O.F.T. 53, 1959, p. 170.

JENS PETER LOMHOLT, SIGURD KRISTENSEN

Tårnfalk (*Falco tinnunculus* (L.)) ynglende i hult træ.

På en ekskursion den 10. april 1960 fandtes en rede af Tårnfalk (*Falco tinnunculus*) i et hult træ nær Vosnæsgård. Da jeg ikke mener

Snit gennem Tårnfalkens redekammer.

det er almindeligt, at Tårnfalken her i landet benytter hule træer til redeplads, mener jeg, at forholdet fortjener omtale. Indgangen til redekammeret, som fandtes ca. 10 m oppe i en gammel, fritstående bøg, førte gennem en ca. 50 cm lang gang, ca. 12 cm i diameter. Gangens bund flugtede med underlaget i redekammeret (se figuren). Selve redekammeret var ca. 60 cm højt, og havde en grundflade på ca. 50 × 60 cm.

Redestedet havde tidligere været benyttet af Allike (*Coloeus monedula*), og Tårnfalkens æg blev lagt på resterne af de gamle Allikereder. Tårnfalkens fulde kuld var på fem æg, og ♀, der vist var ene om rugningen, lå meget fast på reden. Således fløj den ikke af reden, når jeg

besteg træet. Da rugningen var ret fremskreden, fangede jeg den og ringmærkede den. Ungekuldet kom til at bestå af fire, da det ene æg ikke var befrugtet. Ungerne ringmærkedes, og alle kom på vingerne.

SIGURD KRISTENSEN

Tidligt efterårstræk af Hvepsevåge (*Pernis apivorus* (L.)).

Den 13. juli 1960, sås 4-5 Hvepsevåger (*Pernis apivorus*) trække ud fra Læsø's sydvestligste punkt i sydvestlig retning. Den pågældende dag var den første med vejr passende til rovfugletræk (klodeskyer, ret varmt), efter en 14 dages periode med koldt og regnfuldt vejr. Det er formodentlig det ustabile vejr, der har fået nogle ikke ynglende fugle, eller fugle, for hvem rugningen er slået fejl, til at begynde trækket så usædvanlig tidligt.

JAN DYCK

Tyrkerduer (*Streptopelia decaocto* (Friv.)) på Læsø.

Da jeg den 18.-19. juni 1960 sammen med BRIAN ZOBBE foretog en ekskursion til Læsø, iagttog vi på den sydvestlige del af øen nær Vesterø kirke to Tyrkerduer (*Streptopelia decaocto*). Fuglene sad i en temmelig høj gran ved en bondegård. Det var desværre ikke muligt at konstatere om det drejede sig om et ynglepar.

JENS POULSEN

Sodfarvet Skråpe (*Puffinus griseus* Gm.) i sydlige Lillebælt.

Den 22. dec. 1959 bragte en fisker mig en Sodfarvet Skråpe (*Puffinus griseus*), som han havde skudt i farvandet mellem Als og Lyø. Det var en ung ♀, der blev udstoppet og nu befinder sig i Svendborg zoologiske museum. Fiskeren fortalte, at han et par dage før havde set en af samme art ved Åbenrå, at fuglen var meget tillidsfuld og dykkede efter affald, der blev udkastet fra skibet, samt at mågerne ikke var bange for den, som de er overfor rovmåger.

I D.O.F.T. 46, 1952, p. 175 har jeg omtalt fund af to Sodfarvede Skråper i jan. 1952 omtrent på samme sted. Det nye fund er det fjerde i Danmark. Jeg henvendte mig til den mand, der i sin tid havde spist den Sodfarvede Skråpe, som jeg har omtalt her i tidsskriftet, og han genkendte straks fuglen som værende af samme art. Interessant er det, at fiskerne både ved det gamle og det nye fund beretter, at fuglene dykkede efter affald. Normalt lever disse dyr af blæksprutter, som de tager om natten i vandoverfladen, men denne føde er de afskåret fra her i vore farvande. Karakteristisk er det, at der samtidig med det gamle og det nye fund er iagttaget Suler (*Morus bassanus* L.) her på egnen.

J. K. GROTH

Stor Stormsvalde (*Oceanodroma leucorhoa* (Vieill.)) og Lille Stormsvalde (*Hydrobates pelagicus* (L.)) i Fåborg.

Den 2. nov. 1958 fik jeg en levende Stor Stormsvalde (*Oceanodroma leucorhoa*) ♀ fundet i en rendesten her i byen. Den var meget afkræftet, og jeg formåede ikke at holde liv i den ret mange dage.

Den 6. jan. 1959 fik jeg under samme omstændigheder en Lille Stormsvale (*Hydrobates pelagicus*) ♂. I begge tilfælde var det efter kraftig vestligt stormvejr med nedbør.

Jeg vil gerne gøre opmærksom på, at dyrene under gangen støttede på det meste af tarsen. Jeg har kun en enkelt gang set den ene rette tarsen op. De udstoppes næsten altid med lodret tarse som f. eks. måger, men dette turde afgjort være forkert. J. K. GROTH

Tyrkerduer (*Streptopelia decaocto* (Friv.)) på Lyø.

I år har der for første gang vist sig Tyrkerduer (*Streptopelia decaocto*) på Lyø, ialt 7 stk. Jeg har set 2 par i parring i juni. I 1952 blev der set 2 ved Søby på Ærø, ellers har der ikke vist sig Tyrkerduer på Sydfyn bortset fra 7 par i Svendborg, men de er udsatte og er desuden krydsninger mellem Tyrkerduer og Skoggerduer.

J. K. GROTH

ANMELDELSER

LESLIE BROWN: The Mystery of the Flamingos. (116 p., 12 dobbelte sorttavler, 2 kort, 4 tegninger af næbstrukturer.) – Country Life, London 1959. Pris: 25 sh.

I en række år har forf. beskæftiget sig med flamingoernes liv i de alkaliske søer i Østafrikas tropiske egne. Der er gode iagttagelser og billeder af begge de forekommende arter, nemlig den også fra Europa kendte Flamingo (*Phoenicopterus ruber*) og den Lille Flamingo (*Phoeniconaias minor*). Som man kunne vente, var den første lettest at komme i lag med; en besøgt koloni havde endog slået sig ned på klippegrund. Den Lille Flamingo er langt mindre undersøgt til trods for, at ca. 5/6 af Jordens rundt regnet 6 millioner flamingoer tilhører denne art. Normalt anlægger den sine kolonier langt ude på sodasøernes steghede mudderflader, hvor farer ud over de rent fysiske praktisk talt kun truer fra Skrigehavørne og Marabustorke; rederne kan ikke ses fra kysten, hvorfor massaierne tror, at den Lille Flamingo springer æglægningen over og kommer til verden ude mellem luftspejlingerne som gråagtig ungfugl. Forf. forsøgte at trænge ud til en koloni, som han mente at have lokaliseret; men han havde nær sat livet til. Siden lærte han sig at flyve, og han fandt virkelig en koloni, som det var muligt at nå ud til.

Arbejdet er helt og holdent gjort i fritiden fra koloniadministration. Det har krævet indsigt, stor energi og jernhård fysik. Det er en fornøjelse at læse bogen, som giver tildragelserne af godt og ondt; men næppe mange læsere vil føle trang til i bogstavelig forstand at følge i forf.'s fodspor ud i det slimede helvede, hvor den Lille Flamingos unger klækkes.

LØPP.